

2006

Zdravotnická informatika - Zprávy pro údržbu podpůrných informací systémů zdravotní péče - Část 1: Aktualizace kódových schémat	ČSN EN 13609-1 98 0010

Health informatics - Messages for maintenance of supporting information in healthcare systems -
Part 1: Updating of coding schemes

Informatique de santé - Messages pour la maintenance de l'information d'accompagnement dans les
systèmes de santé
Partie 1: Mise à jour des schémas de codage

Medizinische Informatik - Nachrichten für die Pflege von unterstützender Information in Systemen des
Gesundheitswesens Teil 1: Aktualisierung der Kodierungsschemata

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 13609-1:2005. Překlad byl zajištěn Českým
normalizačním institutem. Má stejný status jako oficiální verze uvedené evropské normy.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 13609-1:2005. It was translated by
Czech Standards Institute. It has the same status as the official version.

	© Český normalizační institut, 2006 74896 Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

Národní předmluva

Informace o citovaných normativních dokumentech

ENV 1613 zavedena v ČSN P ENV 1613:2001 (98 2010) Zdravotnická informatika - Pravidla elektronické výměny laboratorních informací

ENV 1614 zavedena v ČSN P ENV 16142:2001 (98 1010) Zdravotnická informatika - Struktura názvosloví, klasifikace a kódování vlastností látek pro potřeby klinických laboratorních věd

CR 12587 zavedena v ČSN CR 12587:2000 (98 0001) Zdravotnická informatika - Metodika dalšího vývoje zdravotnických elektronických zpráv

CEN/TS 14796 zavedena v ČSN P CEN/TS 14796:2005 (98 0013) Zdravotnická informatika - Datové typy

ISO 639-1 zavedena v ČSN ISO 639-1 (01 0182) Kódy pro názvy jazyků - Část 1: Dvoupísmenný kód

ISO 2382-4 zavedena v ČSN ISO/IEC 2382-4:2002 (36 9001) Informační technologie - Slovník - Část 4: Organizace dat

ISO/IEC 6523-1 zavedena v ČSN ISO/IEC 6523-1:2000 (97 9730) Informační technologie - Struktura pro identifikaci organizací a částí organizací - Část 1: Identifikace identifikačních schémat organizací

ISO/IEC 8824-1 zavedena v ČSN ISO/IEC 8824-1:1998 (36 9632) Informační technologie - Abstraktní syntaktická notace jedna (ASN.1): Specifikace základní notace

Vysvětlivky k textu převzaté normy

anglický termín	obvyklé termíny	použitý termín
code vame group	skupina kódové hodnotyskupina přiřazená ke kódové hodnotě	skupina kódové hodnoty
generalised class	zobecněná třídarodičovská třída	zobecněná třída
healthcare agent relationship	vztah mezi agenty zdravotní péčevzájemný vztah agentů zdravotní péče	vztah mezi agenty zdravotní péče
healthcare party	strana zdravotní péčeúčastník zdravotní péče	strana zdravotní péče
healthcare person	zdravotnický pracovníkosoba zúčastněná na zdravotní péči	zdravotnický pracovník
instance	instancevýskyt	instance
Ms.	paní / slečnapaní	paní
procedures	výkony (zdravotní péče)procedury	výkony
qualifier	upřesněníkvalifikátor	upřesnění

POZNÁMKA Anglická verze EN 13609-1:2005 uvádí nesprávný název německé verze této normy: „Einführendes - Haupt-Element - Teil 1: Ergänzendes Element“. Organizace DIN tento název později změnila na název uvedený na titulní straně české verze.

Vypracování normy

Zpracovatel: Anna Juráková, Praha, IČ 61278386, Dr. Karel Jurák

EVROPSKÁ NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN 13609-1
Květen 2005

ICS 35.240.80

Zdravotnická informatika - Zprávy pro údržbu podpůrných informací
systémů zdravotní péče -

Část 1: Aktualizace kódových schémat

Health informatics - Messages for maintenance of supporting information
in healthcare systems -

Part 1: Updating of coding schemes

Informatique de santé - Messages pour la
maintenance de l'information
d'accompagnement
dans les systèmes de santé -
Partie 1: Mise à jour des schémas de codage

Medizinische Informatik - Nachrichten für die
Pflege von unterstützender Information in
Systemen des Gesundheitswesens -
Teil 1: Aktualisierung der
Kodierungsschemata

Tato evropská norma byla schválena CEN 2005-03-15.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2005 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky

Ref. č. EN 13609-1:2005 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Strana 4

Obsah

Strana

Předmluva

..... 6

Úvod

..... 7

1 Předmět
normy

.. 8

2 Normativní
odkazy

..... 8

3 Termíny a
definice

..... 10

4
Požadavky

..... 10

5 Komunikační role a podporované
služby..... 11

5.1

Všeobecně

..... 11

5.2 Komunikační

role	
11	
5.3 Komunikační role, služby a obecný popis zprávy.....	11
6 Obecný popis zprávy	
	11
6.1 Úvod	
	11
6.2 Přístup k modelování	
	11
6.3 Agent zdravotní péče v subsystému kontextu.....	11
6.4 Zpráva o aktualizaci kódového schématu.....	12
6.4.1 Účel zprávy	
	12
6.4.2 Předmět zprávy	
. 12	
6.4.3 Hierarchický obecný popis zprávy.....	13
7 Doménový informační model.....	13
7.1 Úvod	
	13
7.2 Model nejvyšší úrovně.....	
13	
7.2.1 Úvod	

	13
7.3 Subsystem komunikujících stran.....	14
7.3.1 Všeobecný popis.....	14
7.3.2 Poskytovatel kódového schématu.....	15
7.3.3 Příjemce informace o kódovém schématu.....	15
7.4 Subsystem agenta zdravotní péče.....	15
7.4.1 Všeobecný popis.....	15
7.4.2 Agent zdravotní péče.....	16
7.4.3 Agent zdravotní péče v kontextu.....	16
7.4.4 Vztah agenta zdravotní péče.....	17
7.4.5 Zdravotnická organizace.....	18
7.4.6 Strana zdravotní péče.....	18
7.4.7 Pracovník zdravotní péče.....	19
7.5 Subsystem aktualizace kódového schématu.....	19
7.5.1 Všeobecný popis.....	19

7.5.2 Zpráva o aktualizaci kódového schématu.....	20
7.5.3 Informace o kódovém schématu.....	21
7.5.4 Původce kódového schématu.....	21
7.6 Subsystem operací aktualizace kódového schématu.....	21

7.6.1 Všeobecný popis	21

Strana 5

Strana

7.6.2 Položka kódová hodnota.....	22

7.6.3 Agregovaná kódová hodnota.....	23

7.6.4 Asociovaná kódová hodnota.....	23

7.6.5 Skupina kódové hodnoty.....	25

7.6.6 Validace kódové hodnoty.....	25

7.6.7 Význam kódu	26

7.6.8 Položka mapovaný termín.....	27

7.7 Společné podtřídy	28

7.7.1	Adresa	
	28	
7.7.2	Asociovaný	
	kód	
	28	
7.7.3	Podrobnosti o kódovém	
	schématu.....	29
7.7.4	Podrobnosti jména	
	osoby.....	29
7.7.5	Strukturovaná	
	adresa.....	
	30	
7.7.6	Strukturované jméno	
	osoby.....	30
7.7.7	Strukturované telekomunikační	
	číslo.....	30
7.7.8	Telekomunikace	
	31	
7.7.9	Nestrukturovaná	
	adresa.....	31
7.7.10	Data	
	platnosti	
	... 32	
7.8	Další jednoduché datové	
	typy.....	32
7.8.1	Úvod	
	32	
7.8.2	CS: Kódovaná jednoduchá	
	hodnota.....	32
7.8.3	CV: Kódovaná	
	hodnota.....	
	33	

7.8.4 II: Identifikátor instance	34
Příloha A (informativní) Značení jednotného jazyka pro modelování použité v tomto dokumentu.....	35
A.1 Komponenty modelu	35
A.2 Balíčky	35
A.3 Třídy	35
A.4 Typy vztahů mezi třídami:	35
Příloha B (informativní) Scénáře a vysvětlení zpráv.....	37
B.1 Převod sady kódů EDIFACT pro použití ve zprávě laboratorních žádanek.....	37
B.2 Implementace kódového schématu IFCC/IUPAC.....	37
Bibliografie	39

Předmluva

Tento dokument (EN 13609-1:2005) byl vypracován technickou komisí CEN/TC 251 „Zdravotnická informatika“, jejíž sekretariát je při SIS.

Tato norma sestává z následujících částí, se společným názvem *Zprávy pro údržbu podpůrných informací systémů zdravotní péče*:

- Část 1: Aktualizace kódových schémat

- Část 2: Aktualizace specifických informací zdravotnické laboratoře

Této evropské normě musí být nejpozději do listopadu 2005 udělen status národní normy, a to buď vydáním identického textu nebo schválením k přímému používání a národní normy, které jsou s ní v rozporu, musí být zrušeny nejpozději do listopadu 2005.

V souladu s vnitřními předpisy CEN/CENELEC se následující země zavazují, že zavedou tuto evropskou normu: Belgie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Island, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

Strana 7

Úvod

Zvýšené používání zpracování dat a telekomunikačních možností usnadnilo výměnu informací ve formátech čitelných a zpracovatelných strojem. Se zvyšováním automatizované výměny informací ve zdravotní péči je pro výměnu informací nezbytné poskytnout příslušné normy.

Pro velký rozsah účelů jsou nyní profesionály zdravotní péče používány počítačové systémy. Data specifická pro zdravotní péči, uchovávaná v těchto systémech, jsou často uchovávána v kódované formě, tj. pro reprezentaci konkrétních pojmů nebo významů jsou používány kódované hodnoty, které reprezentují položky dat, jako jsou diagnózy, výkony, prohlídky, lékařské položky, organizace a profesionálové atd. Tato evropská norma definuje specifikaci nezávislou na syntaxi zprávy, která může být použita pro poskytování prostředků podporujících přijímající systémy dostatečnou informací pro vyplnění lokálně definovaného kódového schématu.

Výběr kódového schématu (schémat) pro použití v aplikaci bude záviset na řadě faktorů: politika dodavatele, charakter aplikace, národní nebo regionální politika atd. Když je informace mezi aplikacemi vyměňována v kódovaném formátu, je často nezbytné provést převod z kódových hodnot jednoho kódového schématu používaného v původní aplikaci na ekvivalentní kódové hodnoty z jiného kódového schématu. Hodnota kódu mapující informaci bude obecně uchováвана v databázi, která je dostupná uživateli kódového schématu a tato evropská norma poskytuje popis nezávislý na syntaxi zprávy, která může být použita pro udržování informací v takové databázi.

Tato evropská norma je určena pro používání při vypracování zpráv. Její ustanovení jsou závazná přímo pro dodavatele počítačových systémů všeobecně určených pro zdravotní péči. Její ustanovení jsou rovněž závazná pro plánování, specifikování, nakupování nebo implementování informačních systémů pro nemocnice, ordinace praktických lékařů, klinická oddělení a ordinace specialistů.

Hlavní normativní ustanovení v této evropské normě jsou obsažena v kapitolách 4, 5, 6 a 7.

Řada reprezentací, které jsou popsány v této normě, ale ne všechny, jsou použity z jednotného jazyka pro modelování (UML). Čtenář by však měl tyto reprezentace interpretovat v rámci této evropské normy, podle ustanovení informativní přílohy A.

Strana 8

1 Předmět normy

1.1

Tato evropská norma specifikuje zprávy pro elektronickou výměnu informací zdravotní péče mezi počítačovými systémy. Výměna používá kódová schémata zdravotní péče. Norma popisuje zprávy, které mohou být použity pro vyplnění nebo aktualizaci obsahu kódového schématu při uživatelských aplikacích.

1.2

Tato evropská norma se omezuje na popis obsahu zprávy, která slouží pro následující funkce:

- a) vyplnit nové kódové schéma, přičemž jednotlivé položky jsou složeny z kódové hodnoty, která se nevztahuje k žádnému významu kódu nebo se vztahuje k více (textovým) významům kódu;
- b) přidat nové položky do existujícího kódového schématu, přičemž tyto položky jsou složeny z nových kódových hodnot a příslušných asociovaných významů;
- c) vyznačit existující kódovou hodnotu jako již neaktivní;
- d) vyznačit nové a existující významy kódu jistým statusem (např. preferováno, zastaralé atd.);
- e) vyznačit nové a existující kódové hodnoty daty použitelnosti;
- f) vyznačit nové a existující významy kódů daty použitelnosti.

1.3

Tato evropská norma poskytuje specifikaci zprávy, která může být použita pro vyplnění nebo aktualizaci mapování mezi jednou kódovou hodnotou v kódovém schématu a jednoduchým seznamem kódových hodnot, které spolu mají ekvivalentní význam ve stejném kódovém schématu. Toto splňuje požadavky ENV 1614 - Zdravotnická informatika - Struktura názvosloví, klasifikace a kódování vlastností látek pro potřeby klinických laboratorních věd.

1.4

Tato evropská norma poskytuje specifikaci zprávy, která může být použita pro vyplnění nebo aktualizaci mapování, které ukazuje ekvivalenci mezi kódovými hodnotami dvou různých kódových schémat. Specifikace podporuje mapování, pro které platí:

- a) jedna kódová hodnota v jednom (zdrojovém) kódovém schématu je mapována na jedinou ekvivalentní kódovou hodnotu v jiném (cílovém) kódovém schématu;
- b) jedna kódová hodnota ve zdrojovém kódovém schématu je mapována na sadu kódových hodnot, které spolu reprezentují ekvivalentní pojem v cílovém kódovém schématu.